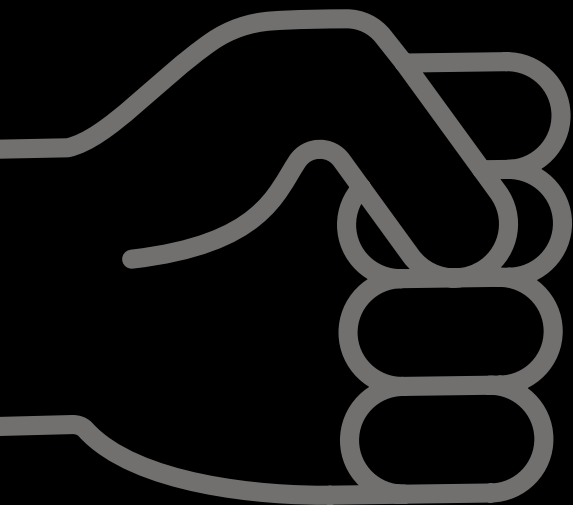

#Odpowiedzialne

#Odpowiedzialni

Szukamy wiedzy u źródła

#CzytamyKonwencję

DOŚWIADCZASZ PRZEMOCY?
POTRZEBNA CI POMOC?
ZADZWOŃ

TELEFONY ZAUFANIA

Telefon zaufania
MOPS we Wrocławiu **512 198 939**

Ośrodek Interwencji
Kryzysowej Pomoc **71 796 40 85** stop.przemocy@mops.wroclaw.pl
skype: oik_wroclaw

Niebieska Linia **800 120 002**

Więcej na: www.kampaniaprzemoc.pl

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Oświadczenie Rzecznika Praw Obywatelskich ws. planów wypowiedzenia Konwencji Stambulskiej

„Obserwując przebieg debaty publicznej z ubolewaniem przyjmuje liczne wypowiedzi przedstawicieli władzy publicznej, które mają na celu powielanie nieprawdziwych informacji dotyczących treści Konwencji.

Z przykrością stwierdzam, że świadczą one nie tylko o braku znajomości treści tego aktu prawnego, ale przede wszystkim stanowią przejaw braku szacunku dla osób pokrzywdzonych przemocą.

Pragnę podkreślić, że ratyfikując Konwencję przyjęliśmy międzynarodowe zobowiązanie – jesteśmy odpowiedzialni za to, jak chronimy osoby pokrzywdzone przemocą i jak staramy się zapobiegać naruszaniu ich praw. Tym bardziej, że chodzi o absolutnie podstawową wartość, jaką jest ochrona życia i zdrowia.

W związku z powyższym jako Rzecznik Praw Obywatelskich wzywam do zaprzestania podważania autorytetu Konwencji i zaniechania wszelkich prac zmierzających do jej wypowiedzenia.”

Pełny tekst oświadczenia dostępny jest na:
www.rpo.gov.pl

Opracowanie: Fundacja na Rzecz Równości

W ramach informatora wykorzystano treści pochodzące z publikacji:

- s. 5: Raport pn. Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie zrealizowany przez Kantar Polska na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, październik 2019
- s. 8 i 12: Odpowiadamy na najważniejsze pytania o Konwencję Stambulską. Raport Rzecznika dla GREVIO, www.rpo.gov.pl
- s. 11: Zebrałyśmy argumenty rządu za wypowiedzeniem konwencji stambulskiej. Prof. Płatek zbija je wszystkie, www.wysokieobcasy.pl
- s. 17-18: Fundacja Feminoteka, Antyprzemocowa Sieć Kobiet, feminoteka.pl
- s. 34-37: Konwencja Stambulska - fakty i mity, opracowanie Rzecznik Praw Obywatelskich, <https://www.rpo.gov.pl>
- s. 38: Co warto wiedzieć o procedurze Niebieskiej Karty, opracowanie Najwyższa Izba Kontroli we współpracy z Niebieską Linia, www.nik.gov.pl

Grafika i skład: Joanna Wiktorska

Druk: Fabryka Kreacji PAVOS

Wrocław 2020

 wroclaw.pl

Publikacja realizowana jest w ramach zadania publicznego finansowanego ze środków Gminy Wrocław.

Wrocław miasto spotkań

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
Urzędu Miejskiego Wrocławia

Wprowadzenie

Staramy się być blisko osób mieszkających we Wrocławiu, ciesząc się z osiągniętych przez nich sukcesów oraz towarzysząc im w codzienności życia w naszym mieście. To bycie razem i doświadczanie życia jest radosne, ale bywa też trudne i mniej bezpieczne. Dlaczego?

Jednym z powodów jest przemoc jakiej doświadcza część z nich. Niestety w większości wypadków doświadczają jej kobiety i dzieci. Widzimy wiele obszarów w zakresie prawa oraz działania instytucji i służb, które wymagają zmiany, w celu zapewnienia spójności i kompleksowości ochrony podstawowych praw i wolności człowieka kobietom i dziewczętom doświadczającym przemocy.

Wejście w życie Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z dniem 01 sierpnia 2015 stanowiło kamień milowy w tym zakresie. Wyzwoliło ono nadzieję, że mając tak cenny kierunkowskaz podejmowane działania będą realne, skuteczne i efektywne.

Tak się nie stało!

Mimo tak ważnego osiągnięcia w Polsce nie wprowadzono w wystarczającym zakresie postanowień Konwencji. Obniżyło to skuteczność pomocy państwa w zakresie przeciwdziałania przemocy, za co cenę płaci wiele kobiet, a nierzadko także ich dzieci.

”

Większość Polaków uważa, że prawo niedostatecznie chroni osoby doznające przemocy w rodzinie – takiego zdania jest aż 72% badanych. Co więcej, 79% ankietowanych jest przekonanych, że wiele rodzin nie otrzymuje potrzebnej im pomocy (instytucjonalnej, ale także ze strony rodziny, sąsiadów, znajomych).

Raport pn. Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie zrealizowany przez Kantar Polska na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, październik 2019, s. 16-31, 41-43.

Papież Franciszek w Radości Ewangelii (swoim pierwszym dokumencie doktrynalnym) zwrócił m.in. uwagę, że "(...) **kobiety narażone są na sytuacje wykluczenia, złego traktowania i przemocy, ponieważ często mają mniejsze możliwości obrony swoich praw**".

Wypowiedzenie Konwencji Antyprzemocowej to wykluczenie pogłębi!

Część społeczeństwa, podobnie jak niektórzy parlamentarzyści i władarze, ulega potoczności w interpretacji Konwencji, co powoduje powstawanie mylnych przekonań. Te zaś prowadzą do budowania nieprawdziwych uproszczeń (stereotypów), potęgowanych emocjami uprzedzeń, budowanej z wykorzystaniem władzy dyskryminacji.

Dlatego publikujemy treść Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, zachęcając wszystkich czytelników i czytelniczki do odpowiedzialnego poszukiwania wiedzy u źródła.

Jesteśmy przekonane, że utrzymanie postanowień Konwencji umożliwi zapewnienie wysokiego standardu ochrony i wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym szczególnie kobiet. Docelowo natomiast wpłynie na zmniejszenie skali występowania tego zjawiska w naszym społeczeństwie.

Joanna Nyczak
Przewodnicząca Wrocławskiej Rady Kobiet

Izabela Beno
Prezeska Fundacji na Rzecz Równości

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 11 maja 2011 r. w Stambule została sporządzona Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, w następującym brzmieniu (wyciąg):

Przekład

KONWENCJA RADY EUROPY O ZAPOBIEGANIU I ZWALCZANIU PRZEMOCY WOBEC KOBIEC I PRZEMOCY DOMOWEJ

Preambuła

Państwa członkowskie Rady Europy i inni sygnatariusze niniejszej konwencji:

- przywołując Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (ETS Nr 5 z 1950 r.) oraz protokoły do niej, Europejską Kartę Społeczną (ETS Nr 35 z 1961 r., zmieniona w 1996 r., ETS Nr 163), Konwencję Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi (ETS Nr 197 z 2005 r.) oraz Konwencję Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych (ETS Nr 201 z 2007 r.),
- przywołując następujące zalecenia Komitetu Ministrów dla państw członkowskich Rady Europy: Zalecenie Rec (2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą, Zalecenie CM/Rec (2007)17 w sprawie standardów i mechanizmów dotyczących równości kobiet i mężczyzn, Zalecenie CM/Rec (2010)10 w sprawie roli mężczyzn i kobiet w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu oraz w umacnianiu pokoju, a także inne właściwe zalecenia,
- biorąc pod uwagę rosnący zbiór orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, które wyznacza ważne standardy dotyczące przemocy wobec kobiet,
- mając na względzie Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (1966), Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych (1966), Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (1979) i Protokół Fakultatywny do niej (1999), a także zalecenie ogólne nr 19 Komitetu do spraw likwidacji dyskryminacji kobiet w sprawie przemocy wobec kobiet, Konwencję o prawach dziecka (1989) i Protokoły Fakultatywne do niej (2000) oraz Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych (2006),
- mając na względzie Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (2002),
- przywołując podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego, zwłaszcza Konwencję genewską o ochronie osób cywilnych podczas wojny (1949) oraz Protokoły Dodatkowe I i II (1977),
- potępiając wszystkie formy przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
- uznając, że wdrożenie de jure i de facto równości kobiet i mężczyzn ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania przemocy wobec kobiet,

- uznając, że przemoc wobec kobiet jest przejawem nierównych stosunków władzy między kobietami a mężczyznami na przestrzeni wieków, które doprowadziły do dominacji mężczyzn nad kobietami i dyskryminacji kobiet, a także uniemożliwiły pełen rozwój kobiet,
- uznając strukturalny charakter przemocy wobec kobiet jako przemocy ze względu na płeć oraz fakt, że przemoc wobec kobiet stanowi jeden z podstawowych mechanizmów społecznych poprzez który kobiety są spychane na podległą pozycję względem mężczyzn,
- uznając, z najwyższą troską, że kobiety i dziewczęta są często narażone na drastyczne formy przemocy takie jak: przemoc domowa, molestowanie seksualne, gwałt, małżeństwo z przymusu, przestępstwa popełniane w imię „honoru” i okaleczanie narządów płciowych, które stanowią poważne naruszenie praw człowieka kobiet i dziewcząt oraz główną przeszkodę w zapewnieniu równości kobiet i mężczyzn,
- zwracając uwagę na ciągłe naruszenia praw człowieka w trakcie konfliktów zbrojnych, dotykające ludność cywilną, zwłaszcza kobiety i przybierające formę stosowanych na szeroką skalę lub systematycznie gwałtów oraz przemocy seksualnej, jak również na możliwość eskalacji przemocy ze względu na płeć, zarówno w trakcie konfliktu, jak i po jego zakończeniu,
- uznając, że kobiety i dziewczęta są bardziej niż mężczyźni narażone na przemoc ze względu na płeć,
- uznając, że przemoc domowa dotyka kobiety w nieproporcjonalnie większym stopniu oraz że mężczyźni mogą również być jej ofiarami,
- uznając, że dzieci są ofiarami przemocy domowej, również jako świadkowie przemocy w rodzinie,
- dążąc do stworzenia Europy wolnej od przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,

uzgodniły, co następuje:

Rozdział I - Cele, definicje, równość i niedyskryminacja, zobowiązania ogólne

Art. 1

Cele konwencji

1. Niniejsza konwencja ma na celu:

- a. ochronę kobiet przed wszystkimi formami przemocy oraz zapobieganie, ściganie i eliminację przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
- b. przyczynianie się do eliminacji wszystkich form dyskryminacji kobiet oraz wspieranie rzeczywistej równości kobiet i mężczyzn, w tym poprzez umacnianie samodzielnej pozycji kobiet,
- c. stworzenie ogólnych ram, polityki i działań na rzecz ochrony i wsparcia wszystkich ofiar przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
- d. popieranie współpracy międzynarodowej, mającej na celu eliminację przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
- e. zapewnienie wsparcia i pomocy organizacjom i organom ścigania dla skutecznej współpracy mającej na celu przyjęcie zintegrowanego podejścia do eliminacji przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

2. W celu zapewnienia wdrożenia jej postanowień przez Strony niniejsza konwencja ustanawia specjalny mechanizm monitorowania.

Art. 2

Zakres konwencji

1. Niniejsza konwencja ma zastosowanie do wszystkich form przemocy wobec kobiet, w tym przemocy domowej, która dotyka kobiety w nieproporcjonalnie większym stopniu.
2. Strony zachęca się do stosowania niniejszej konwencji do wszystkich ofiar przemocy domowej. Przy stosowaniu niniejszej konwencji Strony poświęcają szczególną uwagę kobietom będącym ofiarami przemocy ze względu na płeć.
3. Niniejszą konwencję stosuje się w czasie pokoju i w trakcie konfliktów zbrojnych.

Art.3

Definicje

Dla celów niniejszej konwencji:

- a. „przemoc wobec kobiet” rozumie się jako naruszenie praw człowieka i formę dyskryminacji kobiet i oznacza wszelkie akty przemocy ze względu na płeć, które powodują lub mogą prowadzić do fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej szkody lub cierpienia kobiet, w tym również groźby takich aktów, przymus lub arbitralne pozbawianie wolności, zarówno w życiu publicznym, jak i prywatnym,
- b. „przemoc domowa” oznacza wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami, lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą lub dzielili miejsce zamieszkania, czy nie,
- c. „płeć społeczno-kulturowa” oznacza społecznie skonstruowane role, zachowania, działania i atrybuty, które dane społeczeństwo uznaje za odpowiednie dla kobiet lub mężczyzn,
- d. „przemoc wobec kobiet ze względu na płeć” oznacza przemoc skierowaną przeciwko kobiecie ponieważ jest kobietą lub która dotyka kobiety w nieproporcjonalnie większym stopniu,
- e. „ofiara” oznacza każdą osobę fizyczną, której dotyczą zachowania wymienione w punkcie a i b,
- f. „kobiety” oznacza również dziewczęta poniżej osiemnastego roku życia.

Definicja płci społeczno-kulturowej wskazuje, że przemoc ma swoje źródła nie w różnicach biologicznych, ale wynika z przekazywanych kulturowo stereotypów związanych z płcią, postaw i wyobrażeń dotyczących tego, jak kobiety i mężczyźni funkcjonują i powinni funkcjonować w społeczeństwie.

https://www.rpo.gov.pl/raport_1/1029

Art. 4

Podstawowe prawa, równość i niedyskryminacja

1. Strony przyjmą środki ustawodawcze i inne środki, konieczne by promować i chronić prawa wszystkich, zwłaszcza kobiet, do życia wolnego od przemocy w sferze publicznej i prywatnej.
2. Strony potępiają wszelkie formy dyskryminacji kobiet i przyjmą, bez zwłoki, konieczne środki ustawodawcze i inne środki w celu jej zapobiegania, zwłaszcza przez:
 - wpisanie do krajowych konstytucji lub innego właściwego ustawodawstwa zasady równości kobiet i mężczyzn oraz zapewnienie stosowania tej zasady w praktyce,
 - zakazanie dyskryminacji kobiet, także poprzez ustanowienie sankcji, gdy to stosowne,
 - uchylanie regulacji prawnych i praktyk, które dyskryminują kobiety.
3. Wdrażanie postanowień niniejszej konwencji przez Strony, zwłaszcza środków chroniących prawa ofiar, będzie zapewnione bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na: płeć, płeć społeczno-kulturową, rasę, kolor skóry, język, religię, poglądy polityczne i inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, sytuację majątkową, urodzenie, orientację seksualną, tożsamość płciową, wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność, stan cywilny, status uchodźcy, migranta lub inny.
4. W myśl postanowień niniejszej konwencji szczególne środki, konieczne by zapobiegać przemocy ze względu na płeć i chronić przed nią kobiety, nie są uznawane za dyskryminujące.

Art. 5

Zasady odpowiedzialności państwa i należyta staranność

1. Strony powstrzymują się od udziału w jakichkolwiek aktach przemocy wobec kobiet i zapewnią przestrzeganie tego obowiązku przez władze państwowe, urzędników, osoby działające na zlecenie władz państwowych, instytucje i inne jednostki działające w imieniu państwa.
2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze i inne środki dla zapewnienia należytej staranności w zapobieganiu, ściganiu, karaniu oraz naprawieniu szkody wynikającej z aktów przemocy objętych zakresem konwencji, które są popełniane przez podmioty inne niż państwowe.

Art. 6

Polityka uwzględniająca kwestie płci

Strony zobowiązują się uwzględniać perspektywę płci w toku wdrażania i oceniania wpływu postanowień niniejszej konwencji oraz zobowiązują się promować i wdrażać politykę równości kobiet i mężczyzn oraz umacniania samodzielnej pozycji kobiet.

Rozdział II - Zintegrowana polityka i gromadzenie danych

Art. 7

Kompleksowa i skoordynowana polityka

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze i inne środki by ustanowić i wdrażać ogólnokrajową skuteczną, kompleksową i skoordynowaną politykę obejmującą wszelkie właściwe środki mające na celu zapobieganie i zwalczanie wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji, a także zapewnić holistyczne podejście do przemocy wobec kobiet.

2. Strony zagwarantują, że polityka, o której mowa w ustępie 1, na pierwszym miejscu stawiać będzie prawa ofiary i będzie wdrażana w ramach skutecznej współpracy wszystkich odpowiednich organów, instytucji i organizacji.

3. Środki podejmowane zgodnie z niniejszym artykułem będą uwzględniać, gdy to stosowne, udział wszystkich właściwych podmiotów, takich jak agencje rządowe, parlamenty oraz władze krajowe, regionalne i lokalne, krajowe instytucje ochrony praw człowieka, a także organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Art. 8

Środki finansowe

Strony przeznaczą odpowiednie środki finansowe i zasoby ludzkie by właściwie wdrażać zintegrowaną politykę, działania i programy mające na celu zapobieganie i zwalczanie wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji, w tym również podejmowane przez organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie.

Art. 9

Organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie

Strony uznają, zachęcają i wspierają, na wszystkich szczeblach, działania w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet podejmowane przez odpowiednie organizacje pozarządowe oraz przez społeczeństwo obywatelskie, a także nawiążą skuteczną współpracę z tymi organizacjami.

Art. 10

Instytucja koordynująca

1. Strony wyznaczają lub ustanowią jedną lub więcej instytucji odpowiedzialnych za koordynację, wdrażanie, monitorowanie oraz ocenę polityki i działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie wszystkich form przemocy objętym zakresem niniejszej konwencji. Instytucje te będą koordynować zbieranie danych, o których mowa w artykule 11, a także analizować i rozpowszechniać ich wyniki.

2. Strony zagwarantują, że instytucje wyznaczone lub ustanowione zgodnie z niniejszym artykułem otrzymywać będą ogólne informacje o środkach podejmowanych zgodnie z Rozdziałem VIII.

3. Strony zagwarantują, że instytucje wyznaczone lub ustanowione zgodnie z niniejszym artykułem będą mogły porozumiewać się ze sobą bezpośrednio oraz utrzymywać kontakty ze swoimi odpowiednikami w innych Stronach.

Art. 11

Gromadzenie i analiza danych

1. Dla celów niniejszej konwencji Strony zobowiązują się do:

a. gromadzenia zdezagregowanych danych statystycznych, w odpowiednim podziale i w regularnych odstępach czasu, dotyczących przypadków wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji,

b. wspierania badań dotyczących wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji w celu poznania ich przyczyn i skutków, częstości występowania oraz karalności, a także skuteczności działań podejmowanych w celu wykonania niniejszej konwencji,

2. Strony podejmą starania w celu przeprowadzania badań ludności, w regularnych odstępach czasu, by oceniać skalę i tendencje w stosowaniu wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji.

3. Strony przekazywać będą grupie ekspertów, o której mowa w artykule 66 niniejszej konwencji, informacje zebrane zgodnie z niniejszym artykułem, w celu wspierania współpracy międzynarodowej oraz umożliwienia analizy porównawczej na szczeblu międzynarodowym.

4. Strony zapewnią, by dane zbierane zgodnie z niniejszym artykułem były publicznie dostępne.

Rozdział III - Zapobieganie

Art. 12

Zobowiązania ogólne

1. Strony podejmą konieczne środki by promować zmianę społecznych i kulturowych wzorców zachowań kobiet i mężczyzn w celu wykorzenia uprzedzeń, zwyczajów, tradycji oraz innych praktyk opartych na idei niższości kobiet lub na stereotypowych rolach kobiet i mężczyzn.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze i inne środki by zapobiegać wszystkim formom przemocy objętym zakresem niniejszej konwencji, popełnianych przez osoby fizyczne lub prawne.

3. Przy podejmowaniu wszelkich środków zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału należy mieć na uwadze i odnieść się do specyficznych potrzeb osób narażonych na przemoc ze względu na szczególne okoliczności oraz należy mieć na względzie prawa człowieka wszystkich ofiar.

4. Strony podejmą działania konieczne by zachęcać wszystkich członków społeczeństwa, zwłaszcza mężczyzn i chłopców, do aktywnego udziału w zapobieganiu wszystkim formom przemocy objętym zakresem niniejszej konwencji.

5. Strony zapewnią, by kultura, zwyczaj, religia, tradycja lub tzw. „honor” nie były uznawane za usprawiedliwiające wszelkie akty przemocy objęte zakresem niniejszej konwencji.

6. Strony podejmą działania konieczne by promować programy i działania na rzecz umacniania samodzielnej pozycji kobiet.

Nigdzie w konwencji stambulskiej nie jest napisane, że religia odpowiada za przemoc.

Jest powiedziane, że przemoc nie można religią uzasadniać, a to ma zupełnie odwrotne znaczenie.

prof. Monika Płatek

Art. 13

Podnoszenie świadomości

1. Strony promują lub realizują, regularnie i na wszystkich szczeblach, programy na rzecz podnoszenia świadomości, w tym we współpracy z krajowymi instytucjami ochrony praw człowieka oraz instytucjami do spraw równego traktowania, społeczeństwem obywatelskim i organizacjami pozarządowymi, szczególnie z organizacjami kobiet, gdy to stosowne, w celu podniesienia świadomości oraz lepszego rozumienia przez społeczeństwo różnych przejawów wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji, ich wpływu na dzieci, a także potrzeby zapobiegania przemocy.

2. Strony zapewnią szerokie rozpowszechnianie informacji na temat dostępnych rozwiązań w zakresie zapobiegania aktom przemocy objętym zakresem niniejszej konwencji.

Art. 14

Edukacja

Strony podejmą, gdy to stosowne, konieczne działania by wprowadzić do programów nauczania na wszystkich etapach edukacji, dostosowane do etapu rozwoju uczniów treści dotyczące równości kobiet i mężczyzn, niestereotypowych ról społeczno-kulturowych, wzajemnego szacunku, rozwiązywania konfliktów w relacjach międzyludzkich bez uciekania się do przemocy, przemocy wobec kobiet ze względu na płeć oraz gwarancji nienaruszalności osoby.

1. Strony podejmą konieczne działania by promować zasady, o których mowa w ustępie 1, w ramach nieformalnego nauczania, jak również w ramach działalności sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej oraz w mediach.

”Uczenie dzieci takich wartości pomaga im stać się pełnymi szacunku i demokratycznymi obywatelami.

Powielanie stereotypów związanych z płcią w edukacji oznacza ograniczanie rozwoju naturalnych talentów i zdolności dziewcząt i chłopców, ich wyborów edukacyjnych i zawodowych, jak również ich życiowych szans.

Edukacja, którą otrzymują dzieci, znacząco wpływa na to, jak myślą o sobie samych, swoich rówieśnikach i czy relacje, jakie nawiązują są pozbawione przemocy.

Wypełnia również zapisy wskazane w art. 33 ust. 1 Konstytucji, który zapewnia „kobietom i mężczyznom równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym

https://www.rpo.gov.pl/pl/raport_1/1029

Art. 15

Szkolenie specjalistów

1. Strony zapewnią lub zreorganizują odpowiednie szkolenie osób mających zawodowy kontakt z ofiarami lub sprawcami wszystkich aktów przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji. Szkolenia dotyczyć będą zapobiegania oraz wykrywania aktów przemocy, równości kobiet i mężczyzn, potrzeb i praw ofiar przemocy oraz sposobów zapobiegania wtórnej wiktyimizacji.

2. Strony zachęcają, by szkolenie, o którym mowa w ustępie 1, obejmowało kwestie skoordynowanej międzyinstytucjonalnej współpracy umożliwiającej wszechstronne i odpowiednie rozpatrywanie zgłoszeń przypadków przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji.

Art. 16

Programy zapobiegawcze i programy leczenia

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki ustanawiające lub wspierające programy mające na celu nauczenie sprawców przemocy domowej przyjmowania zachowań zakładających niestosowanie przemocy w relacjach międzyludzkich, tak by zapobiegać kolejnym aktom przemocy oraz zaniechać uciekania się do agresywnych wzorców zachowań.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki ustanawiające lub wspierające programy leczenia zapobiegające recydywie sprawców przestępstw, zwłaszcza sprawców przestępstw na tle seksualnym.

3. Podejmując środki, o których mowa w ustępach 1 i 2 Strony zapewnią, by bezpieczeństwo, wsparcie i poszanowanie praw człowieka ofiary miało pierwszorzędną charakter oraz, gdy to stosowne, programy te były ustanawiane i wdrażane w ścisłej współpracy z wyspecjalizowanymi jednostkami zapewniającymi wsparcie ofiarom.

Art. 17

Udział sektora prywatnego i mediów

1. Strony będą zachęcać sektor prywatny, sektor technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz środki masowego przekazu, z poszanowaniem wolności wypowiedzi i ich niezależności, do uczestnictwa w opracowywaniu i wdrażaniu odpowiednich strategii, a także w ustalaniu wytycznych i wewnętrznych standardów, w celu zapobiegania przemocy wobec kobiet oraz wspierania poszanowania ich godności.

2. We współpracy z sektorem prywatnym, Strony będą rozwijać i promować wśród dzieci, rodziców oraz wychowawców umiejętności jak radzić sobie w środowisku informacyjnym i komunikacyjnym które umożliwia dostęp do poniżających treści o charakterze seksualnym lub dotyczących przemocy, które mogą być szkodliwe.

Rozdział IV - Ochrona i wsparcie

Art. 18

Zobowiązania ogólne

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki by chronić wszystkie ofiary przed kolejnymi aktami przemocy.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki, zgodnie z prawem wewnętrznym, zapewniające istnienie odpowiednich mechanizmów gwarantujących skuteczną współpracę wszystkich właściwych organów państwowych, w tym sądów,

prokuratury, organów ścigania, władz lokalnych i regionalnych, a także organizacji pozarządowych i innych organizacji i podmiotów, właściwych w sprawach udzielania ochrony i wsparcia ofiarom i świadkom wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji, w tym również poprzez odwołanie się do służb wsparcia o charakterze ogólnym i wyspecjalizowanym, o których mowa w artykułach 20 i 22 niniejszej konwencji.

3. Strony zapewnią, by środki ustanowione zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału:

- opierały się na uwzględnieniu aspektu płci w pojmowaniu przemocy wobec kobiet oraz przemocy domowej i były ukierunkowane na zagwarantowanie ofiarom ich praw człowieka oraz bezpieczeństwa,
- opierały się na zintegrowanym podejściu, uwzględniającym stosunki między ofiarami, sprawcami, dziećmi i ich szerszym środowiskiem społecznym,
- miały na celu uniknięcie wtórnej wiktyimizacji,
- miały na celu umacnianie samodzielnej pozycji i niezależność ekonomiczną kobiet będących ofiarami przemocy,
- gdy to stosowne, umożliwiały umieszczenie w jednym miejscu zespołu służb zapewniających ochronę i wsparcie,
- były ukierunkowane na szczególne potrzeby osób podatnych na przemoc, w tym dzieci będących ofiarami, oraz były dla nich dostępne.

4. Udzielanie świadczeń nie będzie zależać od woli ofiary co do wszczęcia postępowania lub zeznawania przeciwko sprawcy.

5. Strony podejmą odpowiednie środki mające na celu zapewnienie ochrony konsularnej lub innej ochrony oraz wsparcia swoich obywateli, jak też innych ofiar uprawnionych do takiej ochrony, zgodnie z zobowiązaniami wynikającymi dla nich z prawa międzynarodowego.

Art. 19

Informowanie

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki mające na celu zapewnienie, by ofiary otrzymywały odpowiednie i na czas informacje dotyczące dostępnego wsparcia oraz środków prawnych, w zrozumiałym dla nich języku.

Art. 20

Wsparcie ogólne

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające ofiarom dostęp do usług ułatwiających im przezwyciężenie skutków doznanej przemocy. W miarę konieczności, środki te powinny obejmować takie usługi jak: poradnictwo prawne i psychologiczne, wsparcie finansowe, pomoc mieszkaniową, edukację, szkolenia oraz pomoc w znalezieniu zatrudnienia.

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające ofiarom dostęp do opieki zdrowotnej i służb socjalnych, które będą odpowiednio finansowane, a specjaliści będą przygotowani do udzielania pomocy ofiarom i kierowania ich do odpowiednich służb.

Art. 21

Pomoc w składaniu skarg indywidualnych i zbiorowych

Strony zapewnią, by ofiary miały dostęp do odpowiednich regionalnych i międzynarodowych mechanizmów składania skarg indywidualnych i zbiorowych oraz dostęp do informacji w tym zakresie. Strony będą wspierać udzielanie ofiarom fachowej i wrażliwej pomocy w składaniu skarg.

Art. 22

Wsparcie specjalistyczne

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki mające na celu zapewnienie lub zorganizowanie, odpowiednio rozmieszczonych terytorialnie, specjalistycznych usług wsparcia doraźnego, krótko- i długoterminowego, dostępnych dla każdej ofiary aktu przemocy objętej zakresem niniejszej konwencji.

2. Strony zapewnią lub zorganizują specjalistyczne usługi wsparcia wszystkich kobiet ofiar przemocy oraz ich dzieci.

Art. 23

Schroniska

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki mające na celu utworzenie wystarczającej liczby odpowiednich i łatwo dostępnych schronisk oferujących bezpieczne zakwaterowanie oraz aktywną pomoc ofiarom, zwłaszcza kobietom i ich dzieciom.

Art. 24

Telefony zaufania

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki mające na celu ustanowienie ogólnokrajowego, całodobowego, bezpłatnego telefonu zaufania udzielającego porad w sprawie wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji, z zachowaniem poufności lub anonimowości osób dzwoniących.

Art. 25

Wsparcie ofiar przemocy seksualnej

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki mające na celu utworzenie wystarczającej liczby odpowiednich i łatwo dostępnych ośrodków świadczących pomoc ofiarom gwałtów lub przemocy seksualnej, zapewniających badania lekarskie i z zakresu medycyny sądowej, wsparcie pourazowe oraz poradnictwo.

Art. 26

Ochrona i wsparcie małoletnich świadków

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające, by przy udzielaniu ochrony i wsparcia ofiarom przykładana była należyta uwaga do praw i potrzeb dzieci będących świadkami wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji.

2. Środki podejmowane zgodnie z niniejszym artykułem obejmować będą dostosowaną do wieku pomoc psychologiczną i pomoc społeczną dla dzieci będących świadkami wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji, oraz będą podejmowane mając na względzie dobro dziecka.

Art.27

Zgłaszanie

Strony podejmą konieczne środki zachęcające osoby będące świadkami aktów przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji lub osoby mające uzasadnione podstawy, by podejrzewać, że tego typu akt może zostać popełniony bądź że można spodziewać się kolejnych aktów przemocy, do zgłaszania tego właściwym organizacjom lub władzom.

Art. 28

Zgłaszanie przez specjalistów

Strony podejmą konieczne środki zapewniające, by zasady poufności nałożone przez prawo wewnętrzne na osoby wykonujące niektóre zawody nie stanowiły, w odpowiednich okolicznościach, przeszkody w zgłoszeniu właściwym organizacjom lub władzom uzasadnionego podejrzenia popełnienia poważnego aktu przemocy objętego zakresem niniejszej konwencji lub jeżeli można spodziewać się kolejnych aktów przemocy.

Rozdział V - Prawo materialne

Art. 29

Postępowanie cywilne i zadośćuczynienie

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające ofiarom odpowiednie środki prawa cywilnego przeciw sprawcy.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające ofiarom, zgodnie z ogólnymi zasadami prawa międzynarodowego, odpowiednie środki prawa cywilnego przeciw władzom państwowym które nie dopełniły obowiązku podjęcia koniecznych działań zapobiegawczych lub ochronnych leżących w zakresie ich uprawnień.

Art. 30

Odszkodowanie

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające, by ofiary miały prawo domagać się odszkodowania od sprawców za każde z przestępstw ustalone zgodnie z niniejszą konwencją.

2. Odpowiednie odszkodowanie od państwa przyznawane będzie tym, którzy doznali poważnego uszkodzenia ciała lub uszczerbku na zdrowiu, o ile szkoda nie została naprawiona z innych źródeł, na przykład przez sprawcę, z ubezpieczenia lub finansowanych przez państwo świadczeń zdrowotnych i społecznych. Nie wyklucza to prawa Stron domagania się od sprawcy zwrotu przyznanego ofierze odszkodowania, pod warunkiem, że zapewniona będzie odpowiednia ochrona bezpieczeństwa ofiary.

3. Środki podjęte zgodnie z ustępem 2 zagwarantują przyznanie odszkodowania w rozsądnym terminie.

Art. 31

Opieka, prawo widzenia i bezpieczeństwo

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by przy ustalaniu prawa do opieki i do widzenia z dzieckiem były brane pod uwagę przypadki przemocy objęte zakresem niniejszej konwencji.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by wykonywanie prawa do opieki i do widzenia z dzieckiem nie stanowiło zagrożenia dla praw i bezpieczeństwa ofiary lub dzieci.

(...)

Art. 33

Przemoc psychiczna

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by za umyślne stosowanie nacisków lub gróźb, poważnie naruszających równowagę psychiczną innej osoby, groziła odpowiedzialność karna.

Art. 34

Nękanie

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by za umyślne, powtarzające się zastraszanie innej osoby powodujące, że obawia się ona o swoje bezpieczeństwo, groziła odpowiedzialność karna.

Art. 35

Przemoc fizyczna

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by za umyślne dopuszczenie się aktów przemocy fizycznej wobec innej osoby groziła odpowiedzialność karna.

Art. 36

Przemoc seksualna, w tym gwałt

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by za następujące umyślne czynności groziła odpowiedzialność karna:

- penetracja waginalna, analna lub oralna o charakterze seksualnym ciała innej osoby jakiegokolwiek częścią ciała lub przedmiotem, bez jej zgody,
- inne czynności o charakterze seksualnym wobec innej osoby, bez jej zgody,
- doprowadzenie innej osoby, bez jej zgody, do podjęcia czynności o charakterze seksualnym z osobą trzecią.

2. Zgoda musi być udzielona dobrowolnie jako wyraz wolnej woli, co należy oceniać w świetle danych okoliczności.

3. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by postanowienia ustępu 1 stosowały się również do czynów podejmowanych wobec byłych lub obecnych małżonków, lub partnerów, zgodnie z tym, jak to uznaje prawo wewnętrzne.

Najważniejsze cechy zgody to:

**DOBROWOLNOŚĆ, ZMIENNOŚĆ, ŚWIADOMOŚĆ,
ENTUZJAZM, AKTUALNOŚĆ**

DOBROWOLNOŚĆ angażowanie się w aktywność seksualną jest decyzją, która powinna być podejmowana bez użycia siły, nacisku, manipulacji lub środków zmieniających świadomość. Nie może też wynikać z relacji władzy.

ZMIENNOŚĆ zgodę możesz wycofać w dowolnym momencie, przed lub podczas jakiegokolwiek aktywności seksualnej. Twoje „tak” w każdej chwili możesz zmienić na „nie”.

ŚWIADOMOŚĆ wszystkie osoby zaangażowane muszą jasno określić na co wyrażają zgodę. Dotyczy to również zmiany aktywności seksualnej na inną.

ENTUZJAZM jeśli odpowiedź na seks nie brzmi TAK! (wyrażona poprzez język ciała lub słownie), to nie jest zgoda. Również milczenie, brak protestu lub oporu nie oznacza zgody.

AKTUALNOŚĆ wyrażenie zgody na jeden akt, nie oznacza, że zgadzasz się na aktywność seksualną w przyszłości; zgoda musi być wyrażona za każdym razem.

Fundacja Feminoteka
Antyprzemocowa Sieć Kobiet

(...)

Art. 39

Przymusowa aborcja i sterylizacja

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by za następujące umyślne działania groziła odpowiedzialność karna:

- a. przeprowadzenie aborcji u kobiety bez jej uprzedniej i świadomej zgody,
- b. przeprowadzenie zabiegu chirurgicznego u kobiety, którego celem jest uniemożliwienie jej dalszej naturalnej prokreacji, bez jej uprzedniej i świadomej zgody lub jeżeli nie rozumie tego zabiegu.

Art.40

Molestowanie seksualne

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by za jakąkolwiek formę niepożądanych zachowań werbalnych, niewerbalnych lub fizycznych o charakterze seksualnym, których celem lub skutkiem jest naruszenie godności osoby, zwłaszcza poprzez tworzenie atmosfery zastraszenia, wrogości, upodlenia, poniżenia lub obrazy, groziła odpowiedzialność karna lub inny rodzaj odpowiedzialności prawnej.

Art. 41

Pomocnictwo, podżeganie i usiłowanie

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by za umyślne pomocnictwo lub podżeganie do popełnienia przestępstw, o których mowa w artykułach 33, 34, 35, 36, 37, 38 punkt a oraz 39 niniejszej konwencji, groziła odpowiedzialność karna.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by za umyślne usiłowanie popełnienia czynów, o których mowa w artykułach 35, 36, 37, 38 punkt a oraz 39 niniejszej konwencji, groziła odpowiedzialność karna.

Art. 42

Niedopuszczalne usprawiedliwienie zbrodni, w tym tak zwanych „zbrodni honorowych”

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by w postępowaniu karnym wszczętym w związku z popełnieniem któregokolwiek z aktów przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji, kultura, zwyczaj, religia, tradycja lub tak zwany „honor” nie stanowiły usprawiedliwienia popełnienia takiego aktu. Obejmuje to zwłaszcza twierdzenia, że ofiara naruszyła kulturowe, religijne, społeczne lub tradycyjne normy lub zwyczaje stanowiące kryteria właściwego zachowania.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by podżeganie dziecka do popełnienia aktów, o których mowa w ustępie 1, nie pomniejszało odpowiedzialności karnej osoby podżegającej za popełnione akty.

Art.43

Zastosowanie przestępstw karnych

Przestępstwa, o których mowa w niniejszej konwencji, mają zastosowanie bez względu na charakter stosunków między ofiarą a sprawcą.

Art.44

Jurysdykcja

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki ustanawiające jurysdykcję do ścigania wszystkich przestępstw, o których mowa w niniejszej konwencji, jeżeli przestępstwo zostało popełnione:

- a. na ich terytorium, lub
- b. na pokładzie statku pływającego pod ich banderą, lub
- c. na pokładzie samolotu zarejestrowanego zgodnie z ich prawem, lub
- d. przez ich obywateli, lub
- e. przez osobę zamieszkujejącą na ich terytorium.

2. Strony będą starać się przyjąć konieczne środki ustawodawcze lub inne środki ustanawiające jurysdykcję w sprawach wszystkich przestępstw, o których mowa w niniejszej konwencji, jeżeli przestępstwo zostało popełnione przeciwko ich obywatelowi lub osobie zamieszkujejącej na ich terytorium.

3. Na potrzeby ścigania za przestępstwa, o których mowa w artykułach 36, 37, 38 oraz 39 niniejszej konwencji, Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by ich jurysdykcja nie była uzależniona od tego, czy te czyny uznawane są za przestępstwo na terytorium, na którym zostały popełnione.

4. Na potrzeby ścigania za przestępstwa, o których mowa w artykułach 36, 37, 38 oraz 39 niniejszej konwencji, Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by ich jurysdykcja w odniesieniu do lit. d i e. ustępu 1 nie była uzależniona od tego, że ściganie może być wszczęte jedynie na podstawie zawiadomienia przez ofiarę o popełnieniu przestępstwa lub od powiadomienia przez państwo, gdzie przestępstwo zostało popełnione.

5. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki ustanawiające jurysdykcję w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w niniejszej konwencji, w przypadkach, gdy domniemany sprawca jest obecny na ich terytorium i nie podlega wydaleniu do innej Strony wyłącznie ze względu na obywatelstwo.

6. W przypadku gdy więcej niż jedna Strona domaga się uznania swojej jurysdykcji w sprawie domniemanego przestępstwa, o którym mowa w niniejszej konwencji, zainteresowane Strony, gdy to stosowne, porozumiewają się ze sobą w celu ustalenia najodpowiedniejszej jurysdykcji na potrzeby ścigania.

7. Bez uszczerbku dla ogólnych zasad prawa międzynarodowego, niniejsza konwencja nie wyklucza jurysdykcji w sprawach karnych wykonywanej przez Stronę zgodnie z jej prawem wewnętrznym.

Art. 45

■ Sankcje i środki

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by przestępstwa, o których mowa w niniejszej konwencji, podlegały karze w postaci skutecznych, proporcjonalnych i odstraszcających sankcji uwzględniających ich wagę. Sankcje te obejmują, o ile to właściwe, kary pozbawienia wolności mogące stanowić podstawę ekstradycji.

2. Strony mogą podjąć inne środki w stosunku do sprawców, takie jak:

- monitorowanie lub nadzór nad osobami skazanymi,
- pozbawienie praw rodzicielskich, jeżeli dobro dziecka, mogące obejmować bezpieczeństwo ofiary, nie może być zagwarantowane w żaden inny sposób.

Art. 46

■ Okoliczności obciążające

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by następujące okoliczności, o ile nie stanowią już znamion przestępstwa, mogły, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa wewnętrznego, być uznawane za okoliczności obciążające przy ustalaniu wyroku za przestępstwa, o których mowa w niniejszej konwencji:

- a. przestępstwo zostało popełnione przeciw byłemu lub obecnemu małżonkowi lub partnerowi, tak jak są oni uznawani przez prawo wewnętrzne, przez członka rodziny, osobę współmieszkającą z ofiarą lub przez osobę, która nadużyła swojej władzy,
- b. przestępstwo lub przestępstwa powiązane zostały popełnione wielokrotnie,
- c. przestępstwo zostało popełnione przeciw osobie, która stała się na nie szczególnie narażona ze względu na specyficzne okoliczności,
- d. przestępstwo zostało popełnione wobec dziecka lub w jego obecności,
- e. przestępstwo zostało popełnione przez dwie lub więcej osoby działające wspólnie,
- f. przestępstwo poprzedzały lub towarzyszyły mu szczególne akty okrucieństwa,
- g. przestępstwo zostało popełnione z użyciem broni lub z groźbą jej użycia,

h. przestępstwo spowodowało istotny uszczerbek na zdrowiu fizycznym lub psychicznym ofiary,

i. sprawca został już wcześniej skazany za przestępstwa podobnego rodzaju.

Art. 47

■ Wyroki wydane przez inną Stronę

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by przy ustalaniu wyroku możliwe było branie pod uwagę prawomocnych wyroków wydanych przez inną Stronę w związku z przestępstwami, o których mowa w niniejszej konwencji.

Art. 48

■ Zakaz stosowania obowiązkowych alternatywnych sposobów rozstrzygnięcia sporów lub obowiązkowego skazywania

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zakazujące stosowania obowiązkowych alternatywnych sposobów rozstrzygnięcia sporów, w tym mediacji i concyliacji, w odniesieniu do wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki odpowiednio uwzględniające zdolność sprawcy do wypełnienia zobowiązań finansowych wobec ofiary w razie nałożenia grzywny.

Wbrew standardom przyjętym w Konwencji w Polsce wciąż praktykuje się mediacje między sprawcą i ofiarą. Mediacje i przemoc są w stosunku do siebie sprzeczne. Stosowanie procedury mediacji może utwierdzić sprawcę przemocy w przekonaniu, że jest bezkarny, że jego zachowanie jest tolerowane społecznie.

Agnieszka Zaranek

Centrum Praw Kobiet – Oddział we Wrocławiu

Rozdział VI - Postępowanie przygotowawcze, ściganie, przepisy proceduralne i środki ochronne

Art. 49

■ Zobowiązania ogólne

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by postępowanie przygotowawcze oraz postępowanie sądowe dotyczące wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji były prowadzone bez nieuzasadnionego opóźnienia i, na wszystkich etapach postępowania karnego, z poszanowaniem praw ofiary.

2. Zgodnie z podstawowymi zasadami praw człowieka oraz mając na względzie uwzględnienie aspektu płci w pojmowaniu przemocy, Strony podejmą konieczne środki ustawodawcze lub inne działania w celu zapewnienia skutecznego dochodzenia oraz ścigania przestępstw określonych zgodnie z niniejszą konwencją.

Art.50

Szybka reakcja, zapobieganie i ochrona

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by właściwe organy ścigania szybko i odpowiednio reagowały na wszystkie formy przemocy objęte zakresem niniejszej konwencji, oferując ofiarom stosowną i natychmiastową ochronę.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by właściwe organy niezwłocznie i odpowiednio zaangażowały się w zapobieganie i ochronę przed wszystkimi formami przemocy objętymi zakresem niniejszej konwencji, w tym by podejmowały działania zapobiegawcze o charakterze operacyjnym oraz zbieranie dowodów.

Art. 51

Ocena i zarządzanie ryzykiem

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające, by ocena ryzyka śmierci, powagi sytuacji i ryzyka powtarzania się aktów przemocy była przeprowadzana przez wszystkie właściwe władze w celu zarządzania takim ryzykiem i, jeżeli zajdzie taka potrzeba, by zapewnić w sposób skoordynowany bezpieczeństwo i wsparcie.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by przy ocenie, o której mowa w ustępie 1 w sposób należyty brane było pod uwagę, na wszystkich etapach postępowania przygotowawczego i stosowania środków ochronnych, posiadanie broni lub dostępu do broni palnej przez sprawcę aktów przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji.

Art.52

Nakazy doraźne

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki umożliwiające właściwym władzom nakazanie sprawcy przemocy domowej, w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia, opuszczenia miejsca zamieszkania ofiary lub osoby zagrożonej, na odpowiedni okres oraz zakazania sprawcy wchodzenia do lokalu zajmowanego przez ofiarę lub osobę zagrożoną lub kontaktowania się z ofiarą lub osobą zagrożoną. Środki podejmowane zgodnie z niniejszym artykułem będą dawać pierwszeństwo bezpieczeństwu ofiar lub osób zagrożonych.

Art.53

Zakazy lub nakazy ochronne

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by ofiary wszystkich form przemocy objętej zakresem niniejszej konwencji mogły wystąpić o wydanie odpowiednich zakazów lub nakazów ochronnych.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by zakazy lub nakazy ochronne, o których mowa w ustępie 1:

- umożliwiały zapewnienie natychmiastowej ochrony bez nadmiernych obciążeń finansowych lub administracyjnych dla ofiary,
- wystawiane były na określony okres lub do czasu ich zmiany lub uchylecia,
- jeżeli to konieczne, wydawane były bez wysłuchania strony przeciwnej i ze skutkiem natychmiastowym,

- dostępne były niezależnie od lub równoległe do innych postępowań,
- mogły być wprowadzane w późniejszych postępowaniach.

3. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by naruszenie zakazu lub nakazu ochronnego wydanego zgodnie z ustępem 1 podlegało skutecznym, proporcjonalnym i odstraszcającym sankcjom karnym lub innym sankcjom prawnym.

Art. 54

Postępowanie przygotowawcze i dowody

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by w jakimkolwiek postępowaniu cywilnym lub karnym dowody związane z wcześniejszymi życiem seksualnym i trybem życia ofiary były dopuszczane tylko gdy to właściwe i konieczne.

Arty. 55

Postępowanie bez wysłuchania strony przeciwnej i postępowanie prowadzone z urzędu

Strony zapewnią, by wszczęcie postępowania przygotowawczego lub ścigania przestępstw określonych zgodnie z artykułami 35, 36, 37, 38 i 39 niniejszej konwencji nie było wyłącznie uzależnione od powiadomienia lub skargi ofiary, jeżeli przestępstwo zostało dokonane, w części lub całości, na terytorium Strony oraz zapewnią, by postępowanie było kontynuowane, nawet jeżeli ofiara wycofa powiadomienie lub skargę.

1.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające, na warunkach określonych w prawie wewnętrznym, możliwość pomocy i/lub wspierania ofiar przez instytucje rządowe i organizacje pozarządowe oraz doradców wyspecjalizowanych w sprawach przemocy domowej, na życzenie tych ofiar, w toku postępowania przygotowawczego oraz postępowania sądowego dotyczącego przestępstw, o których mowa w niniejszej konwencji.

Art. 56

Środki ochronne

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające ochronę praw i interesów ofiar, w tym ich szczególne potrzeby jako świadków, na wszystkich etapach postępowania przygotowawczego i postępowania sądowego, zwłaszcza poprzez:

- a. ochronę ofiar, jak również ich rodzin i świadków, przed zastraszaniem, odwetem lub ponowną wiktyimizacją,
- b. zapewnienie, by ofiary zostały poinformowane, przynajmniej w sytuacjach gdy ofiary i rodzina mogłyby znaleźć się w niebezpieczeństwie, jeżeli sprawca ucieknie, zostanie tymczasowo zwolniony lub wyjdzie na wolność,
- c. informowanie ofiar, na warunkach przewidzianych przez prawo wewnętrzne, o ich prawach oraz dostępnych im świadczeniach, biegu nadanemu skardze, podstawach oskarżenia, ogólnym postępie postępowania przygotowawczego lub postępowania sądowego oraz o ich roli w postępowaniu przygotowawczym lub postępowaniu sądowym, jak również o wydanej w ich sprawie decyzji,
- d. umożliwianie ofiarom, zgodnie z zasadami procesowymi prawa wewnętrznego, bycie wysłuchanym, przedstawienia dowodów oraz ich opinii, potrzeb i obaw, bezpośrednio lub przez pośrednika, oraz by zostały one rozpatrzone,

e. udzielanie ofiarom odpowiedniej pomocy, tak by ich prawa i interesy były w sposób należyty przedstawiane i brane pod uwagę,

f. zapewnienie, by mogły być podejmowane środki chroniące prywatność i wizerunek ofiary,

g. unikanie, jeżeli to tylko możliwe, w sądach i w siedzibach organów ścigania, kontaktu ofiar ze sprawcami przestępstw,

h. zapewnianie ofiarom niezależnych i wykwalifikowanych tłumaczy, jeżeli ofiary są stronami postępowania lub jeżeli przedstawiają dowody,

i. umożliwianie ofiarom składania zeznań na sali sądowej, zgodnie z zasadami przewidzianymi przez prawo wewnętrzne, poza salą sądową lub przynajmniej pod nieobecność na sali domniemanego sprawcy przestępstwa, zwłaszcza wykorzystując odpowiednie technologie komunikacyjne, jeżeli są dostępne.

2. Dziecku ofierze oraz dziecku świadkowi przemocy wobec kobiet oraz przemocy domowej zapewnia się, gdy to stosowne, specjalne środki ochrony, mając na względzie dobro dziecka.

Art. 57

■ Pomoc prawna

Strony zapewniają ofiarom prawo do pomocy prawnej i do bezpłatnej porady prawnej, na warunkach przewidzianych przez prawo wewnętrzne.

Art. 58

■ Przedawnienie

Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze i inne środki w celu zapewnienia, by termin przedawnienia wszczęcia postępowania w związku z popełnieniem przestępstw określonych zgodnie z artykułami 36, 37, 38 i 39 niniejszej konwencji był wystarczający i współmierny do wagi danego przestępstwa, umożliwiając skuteczne wszczęcie ścigania po osiągnięciu przez ofiarę pełnoletniości.

Rozdział VII - Migracja i azyl

Art. 59

■ Pobyt

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające, by ofiarom, których prawo pobytu, zgodnie z prawem wewnętrznym, zależy od prawa pobytu małżonka lub partnera przyznawane było, na ich wniosek, w razie rozwiązania małżeństwa lub związku, w szczególności trudnych okolicznościach, odrębne zezwolenie na pobyt, bez względu na to, jak długo trwało małżeństwo lub związek. Warunki przyznawania odrębnego zezwolenia na pobyt i okres, na jaki jest ono przyznawane, reguluje prawo wewnętrzne.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu umożliwienia zawieszenia postępowania w sprawie wydalenia, które zostało wszczęte w związku z prawem pobytu zależnym od prawa pobytu małżonka lub partnera, tak jak to uznaje prawo wewnętrzne, by ofiara mogła złożyć wniosek o wydanie odrębnego zezwolenia na pobyt.

3. Strony wydawać będą ofiarom odnawialne zezwolenie na pobyt w jednej z poniższych sytuacji bądź w obu z nich:

a. gdy właściwe władze uznają, że pobyt jest konieczny ze względu na ich sytuację osobistą,

b. gdy właściwe władze uznają, że pobyt jest konieczny biorąc pod uwagę ich współpracę z właściwymi władzami w postępowaniu przygotowawczym lub postępowaniu karnym.

4. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające, by ofiary przymusowych małżeństw sprowadzone do innego kraju w celu zawarcia związku małżeńskiego i które, w konsekwencji, straciły prawo pobytu w kraju, w którym zwykle przebywają, mogły odzyskać to prawo.

Art. 60

■ Wnioski o azyl uwarunkowane płcią

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki w celu zapewnienia, by przemoc wobec kobiet ze względu na płeć mogła być uznawana za formę prześladowania, w rozumieniu artykułu 1 ustęp A pkt 2 Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r. oraz za formę poważnej szkody dającą podstawy do przyznania ochrony uzupełniającej lub dodatkowej.

2. Strony zapewnią, by interpretacja przesłanek przewidzianych w konwencji, o której mowa w ust. 1, uwzględniała aspekt płci oraz by w przypadkach, gdy zostanie ustalone, że obawa przed prześladowaniem ma podstawy w jednej lub wielu z tych przesłanek, wnioskodawcom został udzielony status uchodźcy, zgodnie z mającymi zastosowanie umowami.

3. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki ustanawiające procedury przyjmowania i usługi wsparcia cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, uwzględniające aspekt płci, jak również wytyczne dotyczące uwzględniania aspektu płci oraz procedury udzielania statusu uchodźcy uwzględniające aspekt płci, w tym takie procedury ustalania statusu uchodźcy i składania wniosków o ochronę międzynarodową.

Art. 61

■ Zasada non-refoulement

1. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające przestrzeganie zasady non-refoulement, zgodnie z istniejącymi zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające, by ofiary przemocy wobec kobiet potrzebujące ochrony, niezależnie od ich statusu lub miejsca pobytu, nie były, pod jakimkolwiek pozorem, odsyłane do jakiegokolwiek kraju, w którym ich życiu zagrażałoby niebezpieczeństwo, lub gdzie mogłyby zostać poddane torturom, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu, lub karze.

Rozdział VIII - Współpraca międzynarodowa

Art. 62

■ Zasady ogólne

1. Strony będą współpracować, w możliwie najszerszym zakresie, zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji oraz na mocy właściwych umów międzynarodowych i regionalnych dotyczących współpracy w sprawach cywilnych i karnych, porozumień uzgodnionych na podstawie jednolitego lub wzajemnego ustawodawstwa oraz prawa wewnętrznego, w celu:

a. zapobiegania, zwalczania i ścigania wszystkich form przemocy objętych zakresem niniejszej konwencji,

b. ochrony ofiar i udzielania im pomocy,

c. prowadzenia postępowań przygotowawczych i postępowań dotyczących przestępstw, o których mowa w niniejszej konwencji,

d. wykonywania właściwych wyroków cywilnych i karnych wydanych przez władze sądowe Stron, w tym nakazów ochrony.

2. Strony przyjmą konieczne środki ustawodawcze lub inne środki zapewniające, by ofiary przestępstw, o których mowa w niniejszej konwencji, popełnionych na terytorium Strony innej niż ta, na terytorium której przebywają, mogły złożyć skargę właściwym władzom państwa zamieszkania.

3. W przypadku gdy Strona, która uzależnia udzielenie pomocy prawnej w sprawach karnych, ekstradycji lub wykonania wyroków cywilnych bądź karnych nałożonych przez drugą Stronę niniejszej konwencji od istnienia traktatu, otrzymuje wniosek o taką współpracę prawną od Strony, z którą nie zawarła takiego traktatu, może uważać niniejszą konwencję za podstawę prawną udzielenia pomocy prawnej w sprawach karnych, ekstradycji lub wykonania wyroków cywilnych bądź karnych nałożonych przez drugą Stronę w związku z przestępstwami, o których mowa w niniejszej konwencji.

4. Strony podejmują starania mające na celu włączenie, gdy to stosowne, kwestii walki z przemocą wobec kobiet i przemocą domową do programów pomocy na rzecz rozwoju adresowanych do państw trzecich, w tym poprzez zawieranie umów dwustronnych i wielostronnych z państwami trzecimi mających na celu ułatwienie ochrony ofiar zgodnie z artykułem 18 ustęp 5.

Art. 63

■ Działania na rzecz osób znajdujących się w niebezpieczeństwie

W przypadku, gdy na podstawie dostępnych informacji Strona ma uzasadnione podstawy, by sądzić, że dana osoba jest bezpośrednio zagrożona aktami przemocy, o których mowa w artykułach 36, 37, 38 i 39 niniejszej konwencji, na terytorium innej Strony, to Strona posiadająca takie informacje powinna bezzwłocznie przekazać je drugiej Stronie, aby zapewnić podjęcie odpowiednich środków ochronnych. O ile to stosowne, informacje te powinny obejmować wskazania istniejących przepisów w zakresie ochrony, osoby znajdującej się w niebezpieczeństwie.

Art. 64

■ Informacje

1. Strona wezwana niezwłocznie informuje Stronę wzywającą o wyniku działania podjętego zgodnie z niniejszym rozdziałem. Strona wezwana powinna również niezwłocznie poinformować Stronę wzywającą o wszystkich okolicznościach, które uniemożliwiają podjęcie takiego działania lub które mogą je znacząco opóźnić.

2. Każda Strona może, zgodnie z prawem wewnętrznym, bez wcześniejszego wniosku, przekazać drugiej Stronie informacje uzyskane w trakcie własnych postępowań przygotowawczych, jeżeli uzna, że ujawnienie takich informacji może pomóc tej Stronie zapobiec przestępstwom, o których mowa w niniejszej konwencji, w podjęciu lub przeprowadzeniu postępowań przygotowawczych lub postępowań związanych z tymi przestępstwami lub gdy informacje te mogłyby doprowadzić do zwrócenia się przez tę Stronę z wnioskiem o współpracę na podstawie niniejszego rozdziału.

3. Strona otrzymująca jakiegokolwiek informacje zgodnie z ustępem 2 przedstawi je właściwym władzom, aby mogły zostać podjęte postępowania, jeżeli informacje zostaną uznane za odpowiednie, lub w celu uwzględnienia ich we właściwym postępowaniu cywilnym bądź karnym.

Art. 65

■ Ochrona danych

Dane osobowe będą przechowywane i wykorzystywane zgodnie z zobowiązaniami podjętymi przez Strony na mocy Konwencji o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych.

Rozdział IX - Mechanizm monitorujący

Art. 66

■ Grupa ekspertów do spraw przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej

1. Zadaniem Grupy ekspertów do spraw przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (zwana dalej „GREVIO”) jest monitorowanie wdrażania przez Strony niniejszej konwencji.

2. GREVIO składać się będzie z nie mniej niż 10 i nie więcej niż 15 członków, z zachowaniem równego udziału kobiet i mężczyzn i równowagi geograficznej, a także wzięty zostanie pod uwagę wymóg zapewnienia wielodyscyplinarnej wiedzy. Członkowie Grupy będą wybierani przez Komitet Stron spośród kandydatów zaproponowanych przez Strony; funkcja jest sprawowana cztery lata, ponowny wybór możliwy jest raz, a członkowie powinni być wybierani spośród obywateli Stron.

3. Pierwszy wybór dziesięciu członków należy przeprowadzić najpóźniej rok od wejścia w życie niniejszej konwencji. Wyboru pięciu dodatkowych członków należy dokonać po 25 ratyfikacji lub przystąpieniu.

4. Zasady wyboru członków GREVIO są następujące:

a. procedura wyboru powinna być przejrzysta, a członkowie wybierani spośród osób o wysokich kwalifikacjach moralnych, uznawanych za ekspertów w dziedzinie praw człowieka, równości kobiet i mężczyzn, przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, pomocy i ochrony ofiar lub spośród osób o uznanym doświadczeniu zawodowym związanym z obszarami objętymi zakresem niniejszej konwencji,

b. każdy członek GREVIO musi być obywatelem innego państwa,

c. powinni reprezentować główne systemy prawne,

d. powinni reprezentować właściwe instytucje i władze działające w obszarze przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,

e. powinni sprawować swoje funkcje osobiście, wypełniać swoje zadania w sposób niezależny i bezstronny, a także być gotowi wykonywać obowiązki w sposób skuteczny.

5. Procedura wyboru członków GREVIO zostanie ustalona przez Komitet Ministrów Rady Europy, po zasięgnięciu opinii i uzyskaniu jednomyślnej zgody Stron, w ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej konwencji.

6. GREVIO przyjmie własny regulamin.

7. Członkowie GREVIO oraz inni członkowie delegacji składający wizyty w krajach, zgodnie z artykułem 68 ustępy 9 i 14 korzystają z przywilejów i immunitetów określonych w Załączniku do niniejszej konwencji.

Artykuł 67

Komitet Stron

1. Komitet Stron składa się z przedstawicieli Stron konwencji.
2. Komitet Stron zwoływany jest przez Sekretarza Generalnego Rady Europy. Pierwsze posiedzenie Komitetu odbędzie się najpóźniej rok od wejścia w życie niniejszej konwencji, celem spotkania będzie wybór członków GREVIO. Kolejne spotkania będą odbywać się zawsze gdy wniosek o to złoży jedna trzecia członków Komitetu, Przewodniczący Komitetu Stron lub Sekretarz Generalny.
3. Komitet Stron przyjmie własny regulamin.

Artykuł 68

Procedura

1. Strony przedstawiają Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy sprawozdanie dotyczące środków ustawodawczych i innych środków wdrażających postanowienia niniejszej konwencji, sporządzone na podstawie kwestionariusza opracowanego przez GREVIO; sprawozdanie jest rozpatrywane przez GREVIO.
2. GREVIO rozpatruje przedłożone zgodnie z ustępem 1 sprawozdanie razem z przedstawicielami danej Strony.
3. Dalsza procedura oceny podzielona zostanie na cykle, a GREVIO określi długość tych cykli. Na początku każdego cyklu GREVIO wybierze postanowienia konwencji, których dotyczyć będzie ocena i roześle kwestionariusz.
4. GREVIO określi odpowiednie sposoby przeprowadzania oceny. W szczególności może przyjąć kwestionariusz dla każdego cyklu oceny, który będzie służył jako podstawa oceny wdrażania konwencji przez Strony. Kwestionariusz będzie kierowany do wszystkich Stron. Strony będą udzielać odpowiedzi na kwestionariusz, jak również przedstawiać będą wszelkie inne informacje, o które zwróci się GREVIO.
5. GREVIO może otrzymywać informacje na temat wdrażania konwencji od organizacji pozarządowych oraz społeczeństwa obywatelskiego, a także od krajowych instytucji ochrony praw człowieka.
6. GREVIO w sposób należyty weźmie pod uwagę istniejące informacje dostępne w ramach innych umów regionalnych i międzynarodowych, a także informacje pochodzące od organów podejmujących działania w sprawach, o których mowa w niniejszej konwencji.
7. Przyjmując kwestionariusz dla każdego cyklu oceny, GREVIO w sposób należyty weźmie pod uwagę zbieranie i analizę danych przeprowadzone przez Strony zgodnie z artykułem 11 niniejszej konwencji.
8. Informacje dotyczące wdrażania konwencji GREVIO może otrzymywać od Komisarza do spraw Praw Człowieka Rady Europy, Zgromadzenia Parlamentarnego oraz wyspecjalizowanych organów Rady Europy, jak również od organów ustanowionych w ramach innych umów międzynarodowych. GREVIO będzie mieć dostęp do skarg przedkładanych tym organom oraz ich wyników.
9. Jeżeli zgromadzone informacje są niewystarczające lub w przypadkach wymienionych w ustępie 14, GREVIO może, subsydiarnie, we współpracy z władzami krajowymi i przy pomocy niezależnych ekspertów krajowych, organizować wizyty krajowe. W wizytach tych członkom GREVIO mogą towarzyszyć specjaliści z konkretnych dziedzin.

10. GREVIO przygotowuje projekt sprawozdania, zawierający jego analizę wdrażania postanowień konwencji, których dotyczy ocena, a także sugestie i propozycje sposobu rozwiązania problemów zidentyfikowanych w danej Stronie. Projekt sprawozdania jest przekazywany Stronie do zaopiniowania, które podlega ocenie. GREVIO bierze pod uwagę opinie Strony przy przyjmowaniu sprawozdania.

11. Na podstawie wszystkich otrzymanych informacji i opinii Stron GREVIO przyjmuje sprawozdanie i wnioski dotyczące środków podjętych przez daną Stronę w celu wdrożenia postanowień niniejszej konwencji. Sprawozdanie i wnioski przekazywane są danej Stronie i Komitetowi Stron. Sprawozdanie i wnioski GREVIO są powszechnie dostępne od momentu ich przyjęcia, wraz z ewentualnymi uwagami Strony, której sprawozdanie dotyczy.

12. Bez uszczerbku dla procedury opisanej w ustępach od 1 do 8, Komitet Stron może, na podstawie sprawozdania i wniosków GREVIO przyjąć zalecenia zaadresowane do Strony (a) dotyczące działań, jakie należy podjąć w celu wdrożenia wniosków GREVIO i określające, jeżeli to konieczne, datę przedstawienia informacji na temat ich wdrożenia, oraz (b) zmierzające do popierania współpracy z tą Stroną w celu właściwego wdrażania konwencji.

13. Jeżeli GREVIO otrzyma wiarygodne informacje wskazujące istnienie problemu, który wymaga natychmiastowej uwagi w celu zapobieżenia lub ograniczenia skali lub liczby poważnych naruszeń konwencji, GREVIO może żądać pilnego przedłożenia specjalnego sprawozdania dotyczącego środków podjętych w celu zapobieżenia poważnym, masowym lub utrzymującym się przypadkom przemocy wobec kobiet.

14. Biorąc pod uwagę informacje przekazane przez daną Stronę i inne wiarygodne informacje, GREVIO może wyznaczyć jednego lub kilku spośród swoich członków aby przeprowadzili postępowanie przygotowawcze i w trybie pilnym przedstawili GREVIO sprawozdanie. W sytuacjach tego wymagających i za zgodą Strony, postępowanie dochodzeniowe może obejmować wizytę na jej terytorium.

15. Po rozpatrzeniu wniosków z przeprowadzonego postępowania dochodzeniowego, o którym mowa w ustępie 14, GREVIO przekaze te wnioski danej Stronie i, gdy to stosowne, Komitetowi Stron i Komitetowi Ministrów Rady Europy, wraz z innymi uwagami i zaleceniami.

Artykuł 69

Ogólne zalecenia

GREVIO może przyjąć, gdy to stosowne, ogólne zalecenia dotyczące wdrażania niniejszej konwencji.

Artykuł 70

Udział parlamentów w monitoringu

1. Zachęca się parlamenty krajowe do udziału w ocenie środków podjętych w celu wdrażania niniejszej konwencji.
2. Każda ze stron przekaze swojemu parlamentowi sprawozdania GREVIO.
3. Zachęca się Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy do regularnego podsumowywania wdrażania niniejszej konwencji.

Rozdział X - Związek z innymi umowami międzynarodowymi

Art. 71

Związek z innymi umowami międzynarodowymi

1. Niniejsza konwencja nie ma wpływu na zobowiązania wynikające z innych umów międzynarodowych, których stronami są Strony niniejszej konwencji lub których stronami staną się, a które zawierają postanowienia dotyczące kwestii objętych niniejszą konwencją.

2. Strony niniejszej konwencji mogą zawierać między sobą dwustronne lub wielostronne porozumienia dotyczące kwestii będących przedmiotem niniejszej konwencji w celu uzupełnienia lub wzmocnienia jej postanowień lub ułatwienia wdrażania zasad określonych w konwencji.

Rozdział XI - Poprawki do konwencji

Art. 72

Poprawki

1. Każda propozycja poprawki do niniejszej konwencji przedstawiona przez Stronę zostanie przedłożona Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy, ten zaś przekazuje je państwom członkowskim Rady Europy, jej sygnatariuszom, Stronom, Unii Europejskiej, państwom zaproszonym do podpisania niniejszej konwencji zgodnie z postanowieniami artykułu 75 oraz wszystkim państwom zaproszonym do przystąpienia do niniejszej konwencji zgodnie z postanowieniami artykułu 76.

2. Komitet Ministrów Rady Europy rozpatruje zaproponowane poprawki i, po zasięgnięciu opinii Stron konwencji niebędącymi członkami Rady Europy, może przyjąć poprawkę większością głosów zgodnie z artykułem 20 ustęp d Statutu Rady Europy.

3. Tekst każdej poprawki przyjętej przez Komitet Ministrów zgodnie z ustępem 2 przekazywany jest Stronom do zatwierdzenia.

4. Wszystkie zmiany przyjęte zgodnie z ustępem 2 wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia, w którym wszystkie Strony poinformują Sekretarza Generalnego o zatwierdzeniu takich poprawek.

Rozdział XII - Postanowienia końcowe

Art. 73

Skutki niniejszej konwencji

Postanowienia niniejszej konwencji nie naruszają przepisów prawa wewnętrznego i wiążących umów międzynarodowych, które obowiązują lub wejdą w życie i na mocy których osobom przysługują lub przysługiwałyby korzystniejsze uprawnienia jeżeli chodzi o zapobieganie i zwalczanie przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Art. 74

Rozwiązywanie sporów

1. W przypadku sporów dotyczących wdrażania lub interpretacji postanowień niniejszej konwencji Strony powinny najpierw starać się je rozwiązać w drodze negocjacji, koncyliacji, arbitrażu lub w jakiegokolwiek inny pokojowy sposób przyjęty na mocy porozumienia między nimi.

2. Komitet Ministrów Rady Europy może ustanowić procedury rozwiązywania sporów dostępne dla Stron, jeżeli wyrażą one na to zgodę.

Art. 75

Podpisanie i wejście w życie

1. Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisu dla państw członkowskich Rady Europy, państw niebędących jej członkami, które brały udział w jej opracowaniu oraz dla Unii Europejskiej.

2. Niniejsza konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia składane są Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

3. Niniejsza konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia kiedy 10 sygnatariuszy, w tym co najmniej 8 państw członkowskich Rady Europy, wyrazi zgodę na związanie się konwencją zgodnie z postanowieniami ustępu 2.

4. W stosunku do Unii Europejskiej lub każdego państwa, o którym mowa w ustępie 1, które później wyrazi zgodę na związanie się niniejszą konwencją, wejdzie ona w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia.

Art. 76

Przystąpienie do konwencji

1. Po wejściu w życie niniejszej konwencji Komitet Ministrów Rady Europy może, po zasięgnięciu opinii Stron konwencji i otrzymaniu ich jednomyślnej zgody, zaprosić każde państwo niebędące członkiem Rady Europy, które nie brało udziału w opracowaniu niniejszej konwencji, do przystąpienia do niej, na podstawie decyzji podjętej większością określoną w artykule 20 ustęp d Statutu Rady Europy, z zastrzeżeniem jednomyślności przedstawicieli Stron uprawnionych do zasiadania w Komitecie Ministrów.

2. W odniesieniu do każdego państwa przystępującego konwencją wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty złożenia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy dokumentu przystąpienia.

Art. 77

Zakres terytorialny stosowania konwencji

1. Każde państwo lub Unia Europejska może, w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, wskazać terytorium lub terytoria, na których niniejsza konwencja będzie się stosować.

2. Każda Strona może, w jakimkolwiek późniejszym terminie, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, rozszerzyć stosowanie niniejszej konwencji na jakiegokolwiek inne terytorium wskazane w oświadczeniu i za którego stosunki międzynarodowe odpowiada lub w którego imieniu upoważniona jest podejmować zobowiązania. W odniesieniu do takiego terytorium konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania przez Sekretarza Generalnego takiego oświadczenia.

3. Każde oświadczenie złożone na mocy dwóch poprzedzających ustępów może, w odniesieniu do jakiegokolwiek terytorium wskazanego w takim oświadczeniu, być wycofane w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Art. 78

Zastrzeżenia

1. Nie można składać żadnych zastrzeżeń w odniesieniu do jakichkolwiek postanowień niniejszej konwencji, z wyjątkami określonymi w ustępie 2 i 3.

2. Każde państwo lub Unia Europejska może zadeklarować, w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, że zastrzega sobie prawo niestosowania lub stosowania tylko w określonych przypadkach lub na określonych warunkach, postanowień zawartych w:

- artykuły 30 ustęp 2,
- artykuły 44 ustępy 1 litera e, 3 oraz 4,
- artykuły 55 ustęp 1 w odniesieniu do artykułu 35, w zakresie drobnych przestępstw,
- artykuły 58 w odniesieniu do artykułów 37, 38 oraz 39,
- artykuły 59.

3. Każde państwo lub Unia Europejska może zadeklarować, w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, że zastrzega sobie prawo do stosowania sankcji innych niż karne w przypadku zachowań, o których mowa w artykułach 33 oraz 34.

4. Każda Strona może, w całości lub częściowo, wycofać zastrzeżenie poprzez oświadczenie skierowane do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie staje się skuteczne w dniu jego otrzymania.

Art. 79

Ważność i przegląd zastrzeżeń

1. Zastrzeżenia, o których mowa w artykule 78, ustępy 2 i 3, są ważne przez pięć lat od dnia wejścia w życie niniejszej konwencji w stosunku do danej Strony. Jednakże zastrzeżenia mogą być odnawiane na okresy tej samej długości.

2. Osiemnaście miesięcy przed terminem wygaśnięcia zastrzeżenia Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje danej Stronie termin wygaśnięcia. Nie później niż trzy miesiące przed terminem wygaśnięcia Strona notyfikuje Sekretarzowi Generalnemu utrzymanie, zmianę lub wycofanie swojego zastrzeżenia. W przypadku braku notyfikacji danej Strony Sekretarz Generalny poinformuje, że zastrzeżenie zostaje uznane za automatycznie przedłużone na sześć miesięcy. Brak notyfikacji danej Strony co do zamiaru utrzymania lub zmiany zastrzeżenia przed upływem tego okresu powoduje wygaśnięcie zastrzeżenia.

3. Jeżeli Strona złożyła zastrzeżenie zgodnie z artykułem 78, ustęp 2 i 3, to przed jego odnowieniem lub na żądanie przedstawi GREVIO przyczyny uzasadniające jego utrzymywanie.

Art. 80

Wypowiedzenie

1. Każda Strona może w dowolnym czasie wypowiedzieć niniejszą konwencję, w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy.

2. Wypowiedzenie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Art. 81

Notyfikacja

Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje państwom członkowskim Rady Europy, państwom niebędącym członkami, które uczestniczyły w opracowaniu niniejszej konwencji, sygnatariuszom, Stronom, Unii Europejskiej oraz państwom zaproszonym do przystąpienia do konwencji:

- a. każde złożenie podpisu,
- b. złożenie każdego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia,
- c. każdą datę wejścia w życie niniejszej konwencji zgodnie z artykułami 75 i 76,
- d. każdą poprawkę przyjętą zgodnie z artykułem 72 i datę wejścia w życie takiej poprawki,
- e. każde zastrzeżenie i wycofanie zastrzeżenia złożone zgodnie z artykułem 78,
- f. każde wypowiedzenie dokonane zgodnie z postanowieniami artykułu 80,
- g. każdy inny akt, notyfikację lub powiadomienie odnoszące się do niniejszej konwencji.

W dowód czego niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Stambule 11 maja 2011 roku w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaze uwierzytelnione kopie konwencji wszystkim państwom członkowskim Rady Europy, państwom niebędącym członkami, które uczestniczyły w opracowaniu niniejszej konwencji, Unii Europejskiej oraz państwom zaproszonym do przystąpienia do konwencji.

(...)

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana, z uwzględnieniem zastrzeżeń do art. 30 ust. 2, art. 44 ust. 1 lit. e, art. 55, art. 58 oraz deklaracji ogólnej i deklaracji do art. 18 ust. 5.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 13 kwietnia 2015 r.

Czy stosowanie Konwencji stanowi zagrożenie dla rodziny?

Celem Konwencji nie jest regulowanie życia rodzinnego czy modelu rodziny. Konwencja nie zawiera ani definicji rodziny, ani nie promuje określonego jej typu. Wymaga to od rządów zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom, które są zagrożone w domu lub przez członków rodziny.

Każdej osobie żyjącej w związku, w którym dochodzi do przemocy, Konwencja oferuje bezpieczeństwo, ochronę i wsparcie oraz perspektywę odbudowania życia wolnego od przemocy, np. poprzez zapewnienie skutecznych środków prawnych, schronisk i usług pomocowych.

Prawdziwym zagrożeniem dla rodziny jest przemoc i jej bagatelizowanie, a nie środki, które mają na celu ochronę i wsparcie ofiar – przemoc nie jest sprawą prywatną!

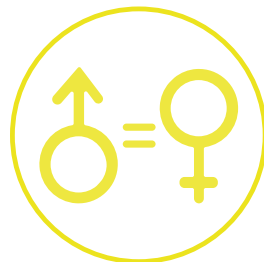
Słyszałem, że Konwencja całkowicie pomija sytuacje mężczyzn, czy to prawda?

NIE

Konwencja poświęca dużo uwagi kobietom, ponieważ obejmuje formy przemocy, których doświadczają jedynie kobiety (przymusowa aborcja, okaleczanie narządów płciowych) lub też takie, których kobiety doświadczają znacznie częściej niż mężczyźni (przemoc seksualna i gwałt, molestowanie seksualne, przemoc domowa, przymusowe małżeństwo, przymusowa sterylizacja)...

Konwencja nie podważa w żaden sposób faktu, że mężczyźni również padają ofiarami przemocy domowej czy np. ekonomicznej lub seksualnej.

Konwencja zachęca państwa do stosowania jej przepisów do wszystkich ofiar przemocy domowej: mężczyzn, dzieci, czy osób starszych (art.2 ust. 2).

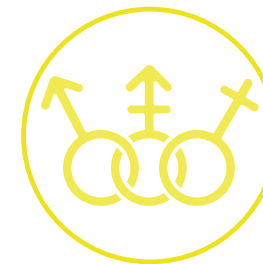

Jak Konwencja Stambulska odnosi się do kwestii orientacji seksualnej i tożsamości płciowej?

Konwencja nie ustanawia nowych standardów w odniesieniu do tożsamości płciowej i orientacji seksualnej, w tym do prawnego uznania par tej samej płci.

Konwencja, podobnie jak Konstytucja RP zakazuje dyskryminacji z wielu powodów, w tym z powodu tożsamości płciowej i orientacji seksualnej.

Oznacza to, że państwo ma obowiązek chronić i wspierać wszystkie ofiary przemocy, niezależnie od ich cech.

Co Konwencja mówi o stereotypach związanych z płcią i o edukacji?

Powielanie stereotypów związanych z płcią w edukacji oznacza ograniczenia rozwoju naturalnych talentów i zdolności dziewcząt i chłopców, ich wyborów edukacyjnych i zawodowych, jak również ich życiowych szans.

Edukacja, którą otrzymują dzieci znacząco wpływa na to, jak myślą o sobie samych, swoich rówieśnikach i czy realnie, jakie nawiązują są pozbawione przemocy. Mądra edukacja pomaga im stać się pełnymi szacunku i demokratycznymi obywatelami. Nie wpływa na orientację seksualną, ani tożsamość płciową.

Konwencja dąży do promowania wartości równości płci, wzajemnego szacunku i relacji międzyludzkich bez przemocy, niestereotypowych ról społeczno-kulturowych przypisanych płciom, prawa do nienaruszalności osobistej oraz świadomości w zakresie przemocy ze względu na płeć i potrzeby przeciwdziałania jej. Konwencja jest tu zgodna z przepisami Konstytucji RP.

Jak Konwencja odnosi się do kwestii religii?

Konwencja nie wskazuje, że religia jest źródłem przemocy.

Konwencja wymaga, żeby strony zagwarantowały, że kultura, zwyczaje, religia, tradycja, czy tzn. „honor” nie będą uznawane za usprawiedliwienie dla wszelkich aktów przemocy objętych zakresem Konwencji (art. 12 ust. 5).

Podobnie regulują to polskie przepisy, które zakazują stosowania przemocy wobec najbliższych – sprawcy przemocy nie mogą usprawiedliwiać się, że stosowali przemoc, bo tak nakazywały im ich przekonania religijne.

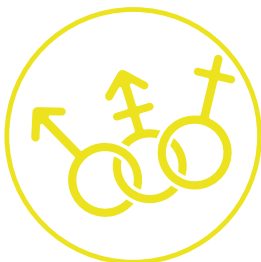

W internecie czytałam, że ta Konwencja wprowadza definicję gender...?

Czy to prawda?

Konwencja mówi o tym, że przemoc jest często związana z płcią, częściej doświadczają jej kobiety. Są też takie formy przemocy, których doświadczają tylko kobiety.

Konwencja nie zmierza do „usunięcia różnic” pomiędzy płciami biologicznymi. Nie mówi także, że kobiety i mężczyźni muszą być tacy sami: Konwencja Stambulska zwalcza natomiast przekonanie, że kobieta jest gorsza, słabsza, mniej inteligentna niż mężczyzna. Jej przepisy mają na celu walkę z nieprawdziwymi stereotypami, zwyczajami i tradycjami, które narosły wokół kobiet prowadzą do nierównego traktowania w sferze prywatnej i publicznej, w życiu politycznym, w pracy, w systemach edukacji etc.

<https://www.rpo.gov.pl/pl/content/pytania-i-odpowiedzi-konwencja-stambulska-raport-rpo-dla-grevio>

Czy Konwencja wprowadza nowe rozwiązania, których w polskim systemie prawnym brakuje?

TAK

Konwencja podchodzi do zjawiska przemocy kompleksowo – wskazuje, jakie kroki i działania należy podjąć, żeby ograniczyć jej skalę, a także jakie kroki podjąć, gdy do przemocy już doszło.

Polskie prawo zakazuje dyskryminacji ze względu na płeć (art. 33 Konstytucji), ale poza tym zawiera jeszcze luki w systemie ochrony przed przemocą np. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie przewiduje ochrony przed przejawami przemocy ekonomicznej, pozbawia wsparcia osoby doświadczające przemocy ze strony byłego partnera lub męża, z którym ofiara nie zamieszkuje.

Niewystarczająco chroniona jest również sytuacja kobiet szczególnie narażonych na nierówne traktowanie przez państwo np. seniorek, migrantek czy kobiet z niepełnosprawnościami.

Jak Konwencja pomaga walczyć z przemocą? Dlaczego Polki jej potrzebują?

Konwencja stwarza impuls dla lepszych polityk, usług i świadczeń, a także debaty w sprawie przemocy, jakiej doświadczają kobiety i dziewczęta, a także sposobów udzielania im pomocy.

Konwencja pozytywnie wpływa na życie kobiet w całej Europie – zapoczątkowała i doprowadziła do istotnych zmian w prawie.

To właśnie dzięki Konwencji w Polsce uruchomiony został całodobowy telefon pomocy dla osób doznających przemocy, a Sejm przyjął ustawę, która przewiduje możliwość wydania przez funkcjonariusza Policji i Żandarmerii Wojskowej natychmiastowego zakazu zbliżania się lub opuszczania mieszkania zajmowanego wspólnie za sprawcą, gdy życie osób pokrzywdzonych jest w bezpośrednim zagrożeniu.

Czy to już przemoc?

Czy wśród najbliższych czujesz się bezpiecznie? Masz poczucie, że troszczą się o Twoje zdrowie i życie, szanują Twoją godność, wolność, nietykalność osobistą?

Jeżeli nie, z jakich zachowań wobec Ciebie to wynika?

Musisz wiedzieć, że przemoc to nie tylko bicie. Są różne rodzaje przemocy, wśród nich przemoc fizyczna, psychiczna (np. obrażanie, poniżanie, straszenie), seksualna (np. gwałt, wymuszanie współżycia), ekonomiczna (np. zabieranie pieniędzy i rzeczy), zaniedbanie.

Zastanów się, czy zdarza się, że ktoś Tobie bliski:

- Popycha Cię, policzkuje, bije, szarpie?
- Traktuje w sposób, który Cię rani?
- Obrzuca obelgami, wyzwiskami?
- Zmusza do robienia rzeczy, które są dla Ciebie poniżające?
- Domaga się ograniczenia Twoich kontaktów z bliskimi, przyjaciółmi i znajomymi?
- Kontroluje w pełni wszystkie wydatki w domu i każe Ci prosić o pieniądze?
- W przyпіtywie złości niszczy Twoją własność?
- Nakłania Cię do kontaktów seksualnych, mimo że nie masz na to ochoty?
- Grozi, że zrobi Tobie i Twoim bliskim krzywdę, zabije, zrani?
- Uważa, że zasługujesz na takie traktowanie?
- Uważa, że wszystkie powyższe rzeczy robi dla Twojego dobra?

Jeśli odpowiedziałś/eś twierdząco chociaż na jedno pytanie, istnieje ryzyko, że doznajesz przemocy ze strony bliskiej Ci osoby.

<https://www.nik.gov.pl/plik/id,10944.pdf>

DOŚWIADCZASZ PRZEMOCY? POTRZEBNA CI POMOC? ZADZWOŃ

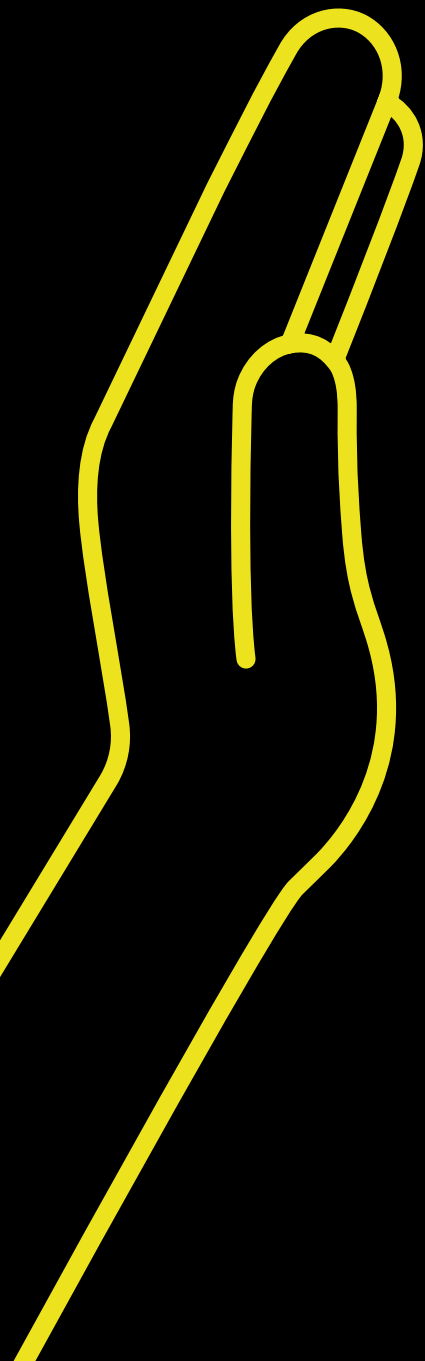
POMOC PSYCHOLOGICZNA

Centrum Praw Kobiet	511 506 216	poniedziałek – czwartek 10.00 – 18.00 piątek 10.00 – 14.00
Stowarzyszenie EVOLUTIO	731 450 926	poniedziałek – piątek 10.00 – 18.00
Stowarzyszenie INTRO	881 220 440	poniedziałek – piątek 10.00 – 15.00
Wrocławskie Centrum Zdrowia	538 579 554	poniedziałek – piątek 8.00 – 20.00
Fundacja NON LICET	572 108 352	poniedziałek – czwartek 16.00 – 20.00

Więcej na: www.kampaniaprzemoc.pl

Programy wsparcia dla osób doświadczających przemocy są realizowane we współpracy i z dofinansowaniem Gminy Wrocław.

#CzytamyKonwencję

Wrocław miasto spotkań

